

**Gemeente
Rotterdam**

Bezoekadres: Stadhuis Coolingsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

E-mail: lm.luchtmeijer@rotterdam.nl
Inlichtingen: Laelia Luchtmeijer

Portefeuillehouder: F. Achbar
Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Ons kenmerk: M2110-1382 - 22bo5298

Datum: B&W 27 september 2022

Betreft: Voortgang Informele zorg en ondersteuning

Aan de Gemeenteraad

Onderwerp:

Voortgangsbrief Informele zorg en ondersteuning (IZO, vrijwilligerswerk en mantelzorg).

Op welke gronden deze brief? / Waarom nu voorgelegd?

Met deze brief willen we u informeren over de voortgang op het dossier IZO. Ook treft u in deze brief een voorstel voor invulling en afdoening van de toezegging 'Uitkomsten onderzoek 'Tel je Zegeningen' (tz21bb922) en voor de moties 'Vergroot bekendheid (financiële) ondersteuning' (21bb1402), 'Partners voor het leven' (21bb1405), 'Respijtzorg op maat' (21bb9667).

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Deze brief informeert u over de voortgang van de uitvoeringsagenda Zorgzaam010 die is voortgekomen uit het visietraject 'In Rotterdam doen we iets voor een ander'. De vorige voortgangsbrief IZO dateert van 13 april 2021 (21bb004923).

Toelichting:

De gemeentelijke inzet op IZO richt zich op faciliteren, ondersteunen en waarderen van Rotterdammers en organisaties die burenhulp, vrijwilligerswerk en mantelzorg verrichten en organiseren. Door hierop in te zetten, blijven mensen gezonder, kunnen ze vaak langer thuis wonen, wordt invulling aan zingeving gegeven, wordt eenzaamheid beperkt, ontstaan sterke (-re) sociale structuren, etc. Zonder IZO vallen de zorgkosten mogelijk vele malen hoger uit; IZO draagt bij aan preventie op allerlei vlakken. Mensen die IZO verrichten zijn daar zelf echter helemaal niet mee bezig. Zij vinden het vooral leuk (vrijwilligerswerk) en belangrijk (mantelzorg) om iets voor een ander te doen. Het loont daarmee om in te (blijven) zetten op goede ondersteuning.

De vorige collegeperiode heeft het onderwerp IZO duidelijk op de agenda gestaan binnen het College, de toenmalige raad en de stad. Deze inzet en agendering gaan wij binnen ons nieuwe College handhaven: De behoefte aan IZO blijft de komende jaren onverminderd bestaan door de (on-) houdbaarheid (van de kosten) van de zorg, de behoefte aan sterke sociale structuren in de stad en de afstand (en soms zelfs wantrouwen) die sommige burgers hebben ten opzichte van de overheid.

De ondersteuning van IZO vindt vooral plaats in het gebied, onder meer door de welzijnsaanbieders en de talloze IZO-partijen die Rotterdam rijk is. Stedelijk vindt de ondersteuning plaats vanuit het uitvoeringsprogramma Zorgzaam010.

Resultaten

Op het terrein van IZO is de laatste jaren veel gebeurd. Zo heeft er lokaal een geheel nieuwe welzijnsinkoop plaatsgevonden die nu wordt ingeregeld met veel aandacht voor IZO. Stedelijk is daarnaast de gehele ondersteuningsstructuur heringericht. Deze brief focust op deze stedelijke ondersteuning.

In 2018 is de versterkte aandacht voor IZO in gang gezet met het doorlopen van het *visietraject 'In Rotterdam doen we iets voor een ander'*. Deze visie is vervolgens vertaald in de uitvoeringsagenda 'Zorgzaam010'. Bij zowel de visie als de uitvoeringsagenda zijn nadrukkelijk doorlopend IZO-partijen betrokken, zodat het beleid dat we nu uitvoeren met en voor de stad is ontwikkeld. Dit blijven we doen: bij nieuwe beleidsvragen en uitvoeringskwesties consulteren we steeds deze partijen, bijvoorbeeld bij het waarderingsbeleid voor vrijwilligers, of de inzet rond levensbeschouwelijke organisaties, hierover later meer.

Om de uitvoeringsagenda gestalte te geven, is een nieuwe stedelijke ondersteuningsstructuur gebouwd bestaand uit de volgende instrumenten¹:

1. *Zorgzaam010*: digitaal platform voor IZO, hier komt vraag en aanbod bij elkaar. Ook biedt het platform andere mogelijkheden zoals het vinden van vriendschap, en het vinden van maaltijden in de wijk (www.zorgzaam010.nl). De aanbieder van dit platform (Sociaal Care Network) is tevens ambassadeur voor IZO namens de gemeente in de stad en speelt een verbindende en stimulerende rol.
2. *Mantelfoon (Wmo Radar)*: een telefonische hulpdienst voor mantelzorgers die 24 uur per dag, 7 dagen per week telefonisch is te bereiken voor een luisterend oor, stoom afblazen, informatie en advies, etc (www.mantelfoon.nl).
3. *Cursussen en workshops (Archipel)*: een breed trainingsaanbod voor diegene die IZO verrichten. Ook maatwerk is mogelijk ([Cursussen & workshops - Zorgzaam010](#)).
4. *Advies op Maat (BMC)*: hier kunnen organisaties die IZO verrichten terecht met al hun praktische, tactische en strategische vraagstukken van organisatorische aard: hoe vind en bind ik vrijwilligers, wat is ANBI, hoe zit het met (gratis) VOG etc. Beantwoorde vragen worden vastgelegd in een kennisbank ([Kennisbank overzicht - Netwerk Zorgzaam010](#)).

Het komende jaar gaan wij evalueren of dit aanbod nog het meest geschikt en gewenst is. Hiervoor betrekken wij opnieuw IZO-partijen, waarbij hun wensen en behoeften centraal staan.

1. Ook burenhulp wordt ondersteund. Dit gebeurt al jaren door Opzoomer Mee (www.opzoomermee.nl). Hier richt deze brief zich verder niet op.

Waarderingsbeleid vrijwilligers

In 2021 is het waarderingsbeleid voor vrijwilligers vernieuwd (13 juli 2021 - 21bb9560). Dit continueren wij. Wij waarderen vanuit het College de inzet van vrijwilligers zeer. Zeker in de afgelopen tijd waarin Corona domineerde en eenieder flexibel moe(-s)t zijn. Zo organiseren wij dit jaar weer het stedelijk vrijwilligersontbijt in de Burgerzaal, wat twee jaar niet kon doorgaan door coronamaatregelen. Ook in de gebieden zullen de welzijnsaanbieders, vanuit de welzijnsopdracht, aandacht besteden aan de dag van de vrijwilliger. Opnieuw zal ook voor *alle* Rotterdamse vrijwilligers de decemberkalender beschikbaar worden gesteld ([Decemberkalender 2021 - Zorgzaam010](#)), met dagelijks cadeautjes, winacties, etcetera. Voor meer informatie over het waarderingsbeleid verwijzen wij u naar de brief die hierover is uitgegaan d.d. 13 juli 2021 (21bb9560).

Ondanks de beperkingen door de coronamaatregelen hebben de stedelijke partners in 2021 continue inzet getoond in het werven en begeleiden van individuele vrijwilligers. Dit resulteerde erin dat de voorgenomen aantallen in geboden zorg en ondersteuning door vrijwilligers ruimschoots behaald zijn. Vele Rotterdammers en hulpvragen zijn beantwoord dankzij de ondersteuning van de vrijwilligers- en levensbeschouwelijke organisaties die Rotterdam rijk is.

Afsluitend zijn vanuit het programma Rotterdam Sterker Door 6000 Rotterdampassen beschikbaar gesteld voor vrijwilligers die zich bijzonder hebben ingezet in de coronaperiode. De passen zijn verspreid via het Rode Kruis Rotterdam, de welzijnsaanbieders en de levensbeschouwelijke organisaties. De passen zijn goed ontvangen.

Mantelzorg

De laatste ontwikkelingen rondom het stedelijk beleid:

Mantelzorgondersteuning in de gebieden

De komende jaren willen we vanuit verschillende perspectieven werken aan de gewenste verbetering van het signalerend vermogen, ook wat betreft mantelzorg: van het welzijnswerk, de Vraagwijzers, de wijkteams en mogelijke andere relevante partijen. Ook wordt de verbinding van de welzijnsaanbieders met alle partijen die in aanraking komen met de mantelzorger, van de huisarts en de casemanager dementie tot de scholen en de IZO-partijen in de wijk, versterkt. Samen vormen deze partijen een mantelzorgnetwerk om de mantelzorgers heen. Mantelfoon is het knooppunt van dit netwerk waar alle contacten en kennis over mantelzorg samen komen en worden gedeeld. Vroegtijdig herkennen en tijdig doorverwijzen naar de juiste ondersteuning zal overbelasting bij mantelzorgers in veel gevallen kunnen voorkomen dan wel beperken. In het Programma van Eisen van de welzijnsopdracht is opgenomen dat de welzijnspartij in het gebied dient te beschikken over een vaste mantelzorgondersteuner die oog heeft voor en specifieke kennis heeft van de verschillende doelgroepen mantelzorgers (zoals jonge mantelzorgers of mantelzorgers met een migratieachtergrond) en specifieke problematiek zoals mantelzorg bij dementie of geestelijke gezondheidsproblematiek.

Evaluatie en stand van zaken Mantelfoon

In het licht van de motie 'Focus op het mantelzorgsteunpunt' (19bb16108) nemen we u in onderstaande passage graag mee met de evaluatie en stand van zaken van het mantelzorgsteunpunt. De eerder genoemde motie is afgedaan in juli 2020 met een brief (20bb9471), waarin met name in werd gegaan op de start en de eerste resultaten van het mantelzorgsteunpunt. De motie verzocht echter ook om een evaluatie. Met de resultaten van de hieronder genoemde onderzoeken geven we hier gestalte aan.

Het stedelijke mantelzorgsteunpunt bestond op 1 mei 2022 twee jaar. De bekendheid van het steunpunt bij mantelzorgers en partners in stad groeit gestaag. Dit is duidelijk te zien aan het stijgende aantal vragen dat bij Mantelfoon binnenkomt. Ontving Mantelfoon in de acht maanden die zij open waren in 2020 nog 311 vragen, in 2021 waren dit er in totaal 828 en in het eerste kwartaal van 2022 ontvingen zij al 365 vragen. Mantelzorgers weten het steunpunt dus steeds beter te vinden.

Uit het eerste klantonderzoek dat vorig jaar is afgenomen blijkt dat mantelzorgers de ontvangen ondersteuning erg waarderen. Zij gaven de dienstverlening van Mantelfoon namelijk gemiddeld een 8,4. Mantelzorgers zeiden in het onderzoek dat zij blij zijn met de bejegening en de fijne gespreksvoering. Daarnaast waarderen zij de proactieve werkwijze van Mantelfoon, de snelle reactie en de manier waarop er met hen wordt meegedacht. Dat mantelzorgers Mantelfoon waarderen blijkt ook uit het feit dat er regelmatig gebeld wordt door mensen die al eerder door Mantelfoon zijn geholpen. Mantelfoon merkt dat zij soms getest worden met een simpele vraag en als het vertrouwen gegroeid is de echte zorgen in een tweede of derde contact ook gedeeld worden.

In 2021 werd er een tweede partneronderzoek naar de dienstverlening van Mantelfoon uitgevoerd. Ook in dit onderzoek kreeg het steunpunt een mooi rapportcijfer; namelijk een 7,9. Volgens de ketenpartners zit de toegevoegde waarde van Mantelfoon in specialistische kennis, 24-uurs bereikbaarheid en de onafhankelijke positie. Partners zien ook de potentie van Mantelfoon om steeds meer het centrale punt te zijn voor kennis en ondersteuning voor mantelzorgers en de partners in de stad.

Logeerszorg Wmo

De Logeerszorg Wmo zal worden ingekocht als algemene voorziening. De ingangsdatum van de nieuwe contracten voor deze algemene voorziening Logeerszorg Wmo is naar verwachting 1 januari 2024. Wij verwachten dat de Logeerszorg hierdoor eenvoudiger toegankelijk wordt, namelijk zonder indicatiestelling door de Wmo-adviseur. Wij verwachten dat dit de drempel voor mantelzorgers verlaagt om gebruik te maken van deze respijtzorg.

Motie respijtcommunicatie

De motie 'Respijtzorg op maat' (21bb9667) van DENK Rotterdam en Leefbaar Rotterdam vraagt om de voorlichting over de mogelijkheden van respijtzorg beter voor het voetlicht te brengen.

Om gehoor te geven aan deze motie is een nieuwe flyer voor mantelzorgers ontwikkeld waarin de mogelijkheden voor respijtzorg beter zijn uitgewerkt. Ook op de gemeentelijke website krijgt respijtzorg nu meer aandacht op de pagina voor mantelzorgers. Tenslotte is ook in de werkinstructie mantelzorg voor de Wmo-adviseurs de aandacht voor het welzijn van de mantelzorgers versterkt, met daarbij ook de mogelijkheden voor vervangende zorg. Wanneer in 2024 de nieuwe algemene voorziening Logeerszorg Wmo start grijpen wij dat moment aan om de communicatie over respijtzorg nogmaals te herzien en te versterken.

Uitbreiding mantelzorgwaardering

Sommige mantelzorgers gaven aan dat zij niet gelukkig waren met de Rotterdampas met € 25 ov-tegoed als mantelzorgwaardering. Zij hadden geen mogelijkheid om de pas te gebruiken of kregen deze al voor een sterk gereduceerd tarief. Om deze mantelzorgers toch een mooie waardering te geven hebben alle mantelzorgers sinds dit jaar de keuze tussen twee cadeaus aan, namelijk de Rotterdampas met € 25 OV-tegoed of een cadeaubon van € 50. Het aanvraagjaar start altijd op 1 februari, tegelijk met de start van het nieuwe Rotterdampasjaar. Op basis van de huidige aanvragen lijkt ongeveer een kwart van de mantelzorgers te kiezen voor de cadeaubon.

Erkenning Werk en Mantelzorg

Op 11 oktober 2021 ontving gemeente Rotterdam de Erkenning Mantelzorgvriendelijke werkgever van Stichting Werk&Mantelzorg. Als goed werkgever omarmt de gemeente Rotterdam het thema Werk & Mantelzorg: zij wil het onderwerp bespreekbaar maken en haar medewerkers in staat stellen, indien nodig, mantelzorger te kunnen zijn. Het onderwerp mantelzorg hebben we daarom opgenomen in het formulier voor het jaarlijkse personeelsgesprek. Ook zal er ieder jaar rond de Dag van de Mantelzorg opnieuw aandacht zijn binnen de organisatie voor dit thema.

De ontvangst van de erkenning is een startpunt om dit onderwerp ook onder de aandacht te brengen bij andere grote werkgevers in de stad. Later dit jaar zal er een congres worden georganiseerd voor Rotterdamse werkgevers. Tijdens dit congres willen wij hen informeren over de voordelen van goed werkgeverschap voor mantelzorgers, en inspireren om ook te zorgen voor een prettig werkklimaat voor mantelzorgers in hun organisatie.

Jonge mantelzorgers

Naast werkende mantelzorgers krijgen ook de jonge mantelzorgers extra aandacht in ons beleid. Gemiddeld geeft één op de vijf jongeren thuis mantelzorg. Een zieke ouder, een gehandicapt broertje of een zus met een vorm van autisme. Veel jongeren hebben hier dagelijks mee te maken, maar realiseren zich niet dat ze mantelzorg verlenen. Het combineren van een studie, een sociaal leven en mantelzorg is niet eenvoudig. Het kan zelfs leiden tot studievertraging en -uitval.

Om meer aandacht voor dit onderwerp te vragen vroegen we Open Rotterdam een vervolg te maken op de serie 'Met alle liefde' over jonge mantelzorgers die zij een aantal jaar geleden maakten. De eerste aflevering van deze vierdelige serie werd uitgezonden op donderdag 2 juni, in de Week van de Jonge Mantelzorger.

Welzijnsorganisatie DIA krijgt ook dit jaar subsidie voor het organiseren van activiteiten voor jonge mantelzorgers. Zij geven workshops aan kinderen en jongeren op scholen in het basis- en middelbaaronderwijs en op het MBO over mantelzorg. Voor HBO en universitaire studenten bieden zij een digitale huiskamer waar de studenten lotgenoten kunnen treffen. Daarnaast organiseren zij in samenwerking met Mantelfoon kennis- en inspiratiebijeenkomsten en trainingen over het signaleren en begeleiden van jonge mantelzorgers voor professionals die werkzaam zijn in het onderwijs of de zorg.

Levensbeschouwelijke organisaties

In 2021 is 'Tel je zegeningen 2' uitgevoerd ([Omvang en karakter van de maatschappelijke activiteiten van levensbeschouwelijke organisaties in Rotterdam - Verwey-Jonker Instituut](#)).

De vorige gemeenteraad is diverse malen geïnformeerd over de voortgang van de samenwerking met de levensbeschouwelijke organisaties na het onderzoek 'Tel je zegeningen 2'. Afgelopen jaar is zowel bestuurlijk als ambtelijk diverse malen met de koepelorganisaties gesproken als vertegenwoordigers van hun achterban. Dit waren goede en open gesprekken, waarbij nadrukkelijk naar voren kwam dat waarderen begint bij het elkaar leren kennen. Hier is vol op ingezet, alhoewel daar soms wel enig coronaroet in het eten werd gegooid, met name bij de geplande feestelijke 'afsluiting' van het traject. We realiseerden een aantal zaken:

- In de nieuwe opdrachten voor Welzijn vragen we nadrukkelijk naar samenwerking met heel het (wijk-)netwerk, waaronder lbo's. De opdrachten worden sinds 1 juni 2022 geïmplementeerd en de mogelijkheden en betrokkenheid van de lbo's in dit traject blijven we nadrukkelijk volgen. Zo willen we dat de nieuwe welzijnsaanbieders het aanbod en de mogelijkheden van partners in het wijknetwerk benutten. De lbo's kunnen een plaats krijgen in de jaarplannen van de nieuw gecontracteerde partijen, als samenwerkingspartners.
- Bij allerhande initiatieven en ideeën, zowel stedelijk als lokaal, kijken we naar de mogelijkheden de lbo's te betrekken. Zo signaleerden zij al enige tijd geleden dat zij verwachten dat 'na' corona er nieuwe armoede kan/ gaat optreden. Daarom gaan we met de lbo's en partners in een gebied een bijeenkomst hierover organiseren, om zo samen te kijken naar de problematiek, de oplossingen en de onderlinge samenwerking te stimuleren. Afhankelijk van de uitkomsten kan dit in de toekomst meer/ breder gaan plaatsvinden.
- Het gemeentelijk IZO-aanbod is nadrukkelijk ook beschikbaar voor lbo's met vrijwilligers. Maar het blijkt dat voor 'kleinere' organisaties er mogelijk drempels worden ervaren om van dit aanbod gebruik te maken, dan wel dit aanbod te vinden. Wij verkennen nu met Advies op Maat en Zorgzaam010 hoe we de drempels kunnen verlagen en welke rol de koepelorganisaties hierin kunnen spelen.
- Naast samenwerking, is de belangrijkste focus van onze (gezamenlijke) inzet gericht op waardering, twee belangrijke projecten zijn in gang gezet in 2021.
 - Er zijn als waardering voor vrijwilligers in coronatijd Rotterdampassen beschikbaar gesteld uit het programma Rotterdam Sterker Door.

Bij de verdeling van de passen zijn de lbo's (naast Welzijn en het Rode Kruis) gevraagd of zij een deel van de passen wilden verdelen: zij kennen de vrijwilligers het best en zitten veel dichterbij dan wij als gemeente. Dit is goed ontvangen en werd zeker als teken van waardering gezien.

- De geplande slotbijeenkomst als een afsluiting van het onderzoekstraject zou zich richten op het nog beter leren kennen van elkaar en om waardering te tonen. De lbo's gaven daarbij meteen aan dat voor hen dit beste werkt als er samen gegeten wordt. Een mooi afsluitend diner eind december 2021 was dan ook in ontwikkeling. Helaas moest dit worden geannuleerd als gevolg van coronamaatregelen. Dit diner wordt alsnog georganiseerd. Zodat uitstel geen afstel betekent maar een doorstart.

De vorige raad heeft ons gevraagd om de waardering te meten. Dit is echter een kwalitatief en zeer subjectief begrip dat wij na het van diverse kanten bekeken te hebben en het met vele partijen besproken te hebben, niet uitvoerbaar vinden. Als de landelijke overheid bepaalde inzet pleegt dan kan dit van zeer grote invloed op sentimenten zijn, ook de ervaren waardering, maar niet door ons goed beïnvloedbaar. Wij zijn daarom meer voorstander van het gesprek blijven voeren en elkaar over een weer blijven betrekken. Wij blijven hierop inzetten. Wij stellen echter voor om af te zien van meten.

De gesprekken met de lbo's hebben wederzijds geleid tot meer bewustwording en afstemming en de afspraak om elkaar ook bij toekomstige trajecten goed te blijven betrekken. We hebben gezamenlijk een bewustzijn gecreëerd dat onzes inziens goed bijdraagt aan toekomstige uitdagingen zoals het kunnen vinden en bereiken van kwetsbaren maar ook het inzetten op de Rotterdammers met wantrouwen ten opzichte van de overheid. Wij geven dit tijdens onze collegeperiode een vervolg en gaan hiervoor met elkaar in gesprek ter (nieuwe) kennismaking en het bespreken van een vervolgproces.

Omnibusenquête

Al sinds 2007 wordt onderzoek gedaan naar (het aantal) vrijwilligers en mantelzorgers in de gemeente Rotterdam. Sinds 2019 zijn deze vragen in de gemeentelijke Omnibusenquête opgenomen. De Omnibusenquête 2021 is afgerond en levert twee rapportages op, namelijk 'Vrijwilligerswerk en informele hulp in Rotterdam 2021' en 'Mantelzorgers in Rotterdam 2007-2021'². Relevant om hierbij te vermelden is dat de interpretatie van begrippen als 'vrijwilligerswerk', 'informele hulp' en 'mantelzorger' niet 'hard' zijn. De laatste twee jaar komt daar nog bij, dat de beperkende maatregelen in verband met de Corona-pandemie sommige soorten onbetaald werk minder aantrekkelijk, moeilijker of zelfs onmogelijk hebben gemaakt (en anderzijds ook sommige soorten noodzakelijker). Desalniettemin geeft de Omnibusenquête belangrijke indicaties.

² De rapportages kunt u terugvinden op [Vrijwilligerswerk en informele hulp in Rotterdam 2021](#), [Resultaten uit de Omnibusenquête 2021](#) en [5239-2021-d. 2e druk Mantelzorgers in Rotterdam 2007 - 2021.pdf](#)

Vrijwilligerswerk en informele hulp in Rotterdam 2021

Bij het vorige onderzoek, dat van 2020, leek op basis van de respons tot 15 maart 2020 de omvang van het onbetaald werk in Rotterdam iets toegenomen, terwijl het daarna fors afnam: als gevolg van de Corona-crisis. Tijdens de meting voor het onderzoek 2021 was veel nog steeds niet "normaal". Wat een en ander op termijn betekent, is de grote vraag: komen al die afgehaakte onbetaalde werkers na de crisis weer terug? Veel zal daarbij afhangen van verdere omstandigheden; vaak zijn informele hulp en vrijwilligerswerk immers geen onvermijdbare activiteiten zoals bijvoorbeeld mantelzorg, maar een vrijwillige keuze, en verricht men dergelijk werk alleen onder voldoende bevredigende voorwaarden.

Begin 2021 verrichtte 48% van de Rotterdammers van 13 tot en met 75 jaar wel eens één of meer vormen van onbetaald werk op vrijwillige basis. De omvang van het onbetaald werk lijkt daarmee sinds de meting van 2020 niet veranderd. Helemaal zuiver is die vergelijking echter niet, omdat de enquête in 2020 voor een deel is afgenomen vóór de "intelligente lockdown", en voor een deel ná het begin daarvan. De veranderde omstandigheden bleken toen sterk van invloed te zijn op de deelname aan onbetaald werk: op basis van de respons tot 15 maart 2020 leek het onbetaald werk zelfs iets toegenomen, maar daarna nam het fors af. De 2020-cijfers weerspiegelden daardoor een soort "gemiddelde". De 2021-cijfers komen praktisch overeen met die "gemiddelden", en betekenen daardoor een licht herstel - maar nog niet tot het niveau van vóór 15 maart 2020.

De percentages over 2021 betekenen dat begin 2021 in totaal (afgerond op veelvoud van 5.000) zo'n 175.000 Rotterdammers van 13 tot en met 75 jaar informele hulp verrichtten, en zo'n 185.000 vrijwilligerswerk. Tezamen betreft dit zo'n 250.000 onbetaald werkers. In 2020 was dit ook 250.000 en in 2019 was dit nog 285.000.

Gemiddeld besteden de onbetaalde werkers in 2021 zo'n 2,7 uur per week aan hun onbetaald werk; per Rotterdammer is dat zo'n 1,4 uur. In totaal zou daarmee in Rotterdam zo'n 0,8 miljoen uur per week worden besteed aan onbetaald werk, wat gelijk staat aan bijna 20.000 arbeidsplaatsen van 38 uur per week.

Mantelzorgers in Rotterdam 2021

Mantelzorg is hulp bij het dagelijks functioneren. Deze wordt vrijwillig en onbetaald verleend. Vaak wordt deze hulp verleend aan mensen die vrij ernstige fysieke, verstandelijke danwel psychische beperkingen hebben. We spreken van mantelzorg wanneer de hulp minstens 3 maanden of minstens 8 uur per week wordt gegeven.

Het aantal respondenten dat aangeeft mantelzorgtaken te hebben uitgevoerd was in 2021 71.000 (dit was in 2020 81.000). Belangrijk om hierbij de kanttekening te plaatsen dat mantelzorg niet maakbaar of organiseerbaar is: het komt uit de mensen (veelal naasten) zelf.

Het aantal mantelzorgers is vooral afhankelijk van niet beïnvloedbare factoren als gezondheid en demografie, en van Rijksontwikkelingen zoals de inzet op en in de zorg. Inzetten op verhoging van het aantal is dus niet aan de orde. Inzetten op ondersteuning van mantelzorgers is wel goed mogelijk en draagt bij aan het voorkomen danwel beperken van overbelasting.

Van deze 71.000 mantelzorgers voelt zich 2% overbelast. Dit is opnieuw 1% minder dan het jaar ervoor (2020 was dit 3% en in 2019 4%). Dit sluit aan op het doel uit het vorige coalitieakkoord: 'Het aantal overbelaste mantelzorgers neemt af'. Het aantal mantelzorgers dat aangeeft zeer zwaar en overbelast te zijn bleef in percentage gelijk, op 8%, maar daalde in aantallen wel met 1000 wat een voortzetting betekent van de trend die vorig jaar reeds ingezet was.

De komende periode willen we het ingezette beleid continueren maar ook evalueren en zo nodig bijsturen, zodat we zorgen dat het ondersteuningsaanbod blijft aansluiten op de behoeften in de stad. Centraal voor de komende jaren vanuit het College staat daarbij:

- Samenwerken en netwerken/ versterken stedelijke infrastructuur
- Toegankelijkheid / Zichtbaarheid IZO en ondersteuningsstructuur vergroten
- Inzet op Waardering
- Goede samenhang tussen formele versus informele zorg
- Vertrouwen versus wantrouwen (richting de overheid)

In een volgende voortgangsbrief informeren wij u over de voortgang hieromtrent.

Afsluitend

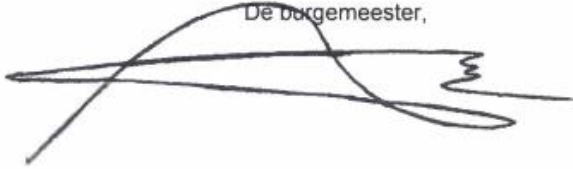
We hopen u met deze brief goed geïnformeerd te hebben rond het dossier IZO. Daarbij stellen wij u voor dat met deze brief:

- Toezegging 'Uitkomsten onderzoek Tel je zegeningen' (21bb000922 /21MO00437);
- Motie 'Vergroot bekendheid van financiële ondersteuning voor maatschappelijke projecten' (21bb1402 /21MO00962);
- Motie 'Partners voor het leven' (21bb1405 /21MO00965);
- Motie 'Respijtzorg op maat' (21bb9667);

als afgedaan dan wel nagekomen te beschouwen.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Deze voortgangsbrief en de afdoening van de moties sluiten aan bij het Beleidsplan "Heel de Stad" en de inkooptrajecten. De uitbreiding van de keuzemogelijkheden voor de mantelzorgwaardering wordt juridisch geformaliseerd in de Nadere regels maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp otterdam 2018. Verder geen juridische consequenties.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,	
De secretaris,	De burgemeester,
	
V.J.M. Roozen	A. Aboutaleb

Bijlage(n):

-